

Kooli pidaja poolt on kinnitatud ja digitaalselt allkirjastatud

TALLINNA VENE LÜTSEUMI ÕPPEKAVA

ÜLDOSA

TALLINN
2012

SISUKORD

1. Üldsätted	3
2. Õppe- ja kasvatuseesmärgid, põhimõtted, kujundatavad pädevused.....	4
2.1 Põhikooli ja gümnaasiumi alusväärtused	4
2.1.1 Põhikooli alusväärtused	4
2.1.2 Gümnaasiumi alusväärtused	4
2.2 Üld- ja valdkonnapädevused	5
2.3 Õppe ja kasvatuse rõhuasetused kooliastmeti	5
2.3.1 Rõhuasetused põhikoolis	5
2.3.2 Rõhuasetused gümnaasiumis	7
2.4 Lõiming. Läbivad teemad ja nende käsitlemise põhimõtted.....	8
2.4.1 Lõiming.....	8
2.4.2 Läbivad teemad ja nende käsitlemise põhimõtted	8
3. Õppekorraldus.....	10
3.1 Õppetegevuse üldkorraldus	10
3.2 Keeleõpe ja õppekeelte kasutamine	10
3.3 Tunnijaotusplaan	11
3.3.1 Põhikooli tunnijaotusplaan	11
3.3.2 Gümnaasiumi tunnijaotusplaan.....	13
Lütseumi õppesuunad	14
3.4 Põhikooli ja gümnaasiumi lõpetamise tingimused.....	17
3.4.1 Põhikooli lõpetamine	17
3.4.2 Gümnaasiumi lõpetamine	17
3.4.3 Loovtöö/ õpilasuuringu sooritamine	17
3.5 Hindamine	17
4. Tunnivälise õppe- ja kasvatustegevuse korraldamine	21
4.1 Lütseumi tunniväline ja kooliväline tegevus	21
4.2 Projektitegevuse korraldus.....	22
4.3 Kutsesuunitlustegevus	23
5. Hariduslike erivajadustega õpilaste õppetegevuse juhtimise ja korraldamise põhimõtted.....	25
6. Õpilaste ja vanemate teavitamise ja nõustamise korraldus.....	26
6.1 Vanemate ja õpilaste teavitamine	26
6.2 Õpilaste ja vanemate nõustamine	28
7. Õppekava täitmise monitooring ja õppekava uuendamine	30
7.1 Õppekava täitmise monitooring.....	30
7.2 Õppekava uuendamine.....	30

1. ÜLDSÄTTED

*“Üldise kasu jaoks”
Tsarskoje Selo Keiserliku Lütseumi juhtlause*

Missioon

Igakülselt arenenud ja üldinimlikest väärtustest lähtuva vaba ja loova inimese kasvatamine, kes suudab ennast määratleda eneseteadliku isiksusena, kes on teda ümbritseva maailma positiivse ümberkujundamise nimel valmis tegema koostööd teiste inimestega sõltumata nende etnilisest, kultuurilisest ning keelelisest kuuluvusest, kes on võrdselt hästi võimeline orienteeruma nii Eesti kui Vene sotsiaalkultuurilises keskkonnas ning kes on suuteline toimima ühenduslülina kahe riigi suhetes.

Visioon

Lütseum on riiklikele haridusstandartidele vastav usaldusväärne organisatsioon, mis:

1. võimaldab omandada kvaliteetset emakeelset põhiharidust, mis lubab edukalt jätkata õpinguid ka teistes keeltes nii Eestis kui ka ELi riikides ja Venemaal;
2. tagab riigikeele valdamist tasemel, mis võimaldab jätkata edasiõppimist eesti keeles Eesti kõrgkoolides;
3. kasutab lähtudes Vene Lütseumi staatusest olemasolevat õppekeskkonda vene keele ja kultuuri säilitamiseks, arendamiseks ja populariseerimiseks, teostades sotsialiseerumist, mis rajaneb Eesti kultuuri traditsioonidel, üldeuroopalikel väärtustel, maailma kultuuri ja teaduse saavutustel;
4. kaasab lastevanemaid ja õpilasi tulemuste avatud monitooringusse, probleemide üle arutlemisse, andes neile õiguse iseseisvaks individuaalseks õppesuundade valikuks, millega suureneb nende vastutuse ja vaba enesemääratluse tase;
5. tagab kooli moto „Kool on arengu keskus“ elluviimise sellega, et pakub kõigile õpilastele ja linnaosa elanikele kasutamiseks tunnijärgsel ajal kogu võimaliku õppe- ja arendusteenuste kompleksi;
6. tugineb tegevussuundade, õpetuse ja kasvatuse meetodite valikul läbiproovitud stabiilsetele meetodikatele, kaasates vajadusel sõltumatuid eksperte analüütilise tegevuse ja eeldatavate tulemuste prognoosimiseks lähtuvalt valitud meetodist/suunast.

Tallinna Vene Lütseumi (edaspidi Lütseum) õppekava on koostatud lähtuvalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse §-ist 17, erakooliseadusest, põhikooli riikliku õppekava üldosa §-ist 24 ning gümnaasiumi riikliku õppekava §-ist 19. Kooli õppekavas on üldosa ning õppeainete ja kursuste ainevaldkonniti koondatud kavad.

Kooli õppekava on lütseumi põhikooli- ja gümnaasiumi õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument.

2. ÕPPE- JA KASVATUSEESMÄRGID, PÕHIMÕTTED, KUJUNDATAVAD PÄDEVUSED

Õppeprotsessi peaesmärgiks on kujundada väärtushoiakuid ja -hinnanguid, mis on isikliku õnneliku elu ja ühiskonna eduka koostoimimise aluseks. Sellest lähtuvalt on lütseumi pedagoogilise kollektiivi ja iga õpetaja tegevus suunatud sellele, et kujundada ja arendada õpilastes iseseisvust, oskust kaitsta oma õigusi, mille aluseks on õiguslike alusnormide tundmine ning riigi õigussüsteemi pakutavate võimaluste kasutamine, koostöövalmidust, loovust, tolerantsust teistsuguse arvamuse suhtes, dialoogioskust, suutlikkust otsida ja leida konstruktiivseid kompromisse.

2.1 Põhikooli ja gümnaasiumi alusväärtused

2.1.1 Põhikooli alusväärtused

Põhikoolis on õpetuse ja kasvatus põhitaotlus tagada õpilase eakohane tunnetuslik, kõlbline, füüsiline ja sotsiaalne areng ning tervikliku maailmapildi kujunemine.

Põhikooli ülesanne on:

- luua õpilasele eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ja arendav õppekeskkond;
- toetada õpilase õpihimu ja õpioskusi;
- arendada õpilase eneserefleksiooni ja kriitilist mõtlemise võimet, teadmisi ja tahtelisi omadusi;
- arendada õpilase loovat eneseväljendust;
- toetada õpilase sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist.

Põhikool toetab põhiliste väärtushoiakute kujunemist. Õpilane mõistab oma tegude aluseks olevaid väärtushinnanguid ja tunneb vastutust tegude tagajärgede eest.

Põhikoolis luuakse alus enese määratlemisele eneseteadliku isiksusena, perekonna, rahvuse ja ühiskonna liikmena, kes suhtub sallivalt ja avatult maailma ja inimeste mitmekesisusse.

Põhikool aitab õpilasel jõuda selgusele oma huvides, kalduvustes ja võimetes ning tagab valmisoleku õpingute jätkamiseks järgneval haridustasemel ja elukestvaks õppeks.

2.1.2 Gümnaasiumi alusväärtused

Gümnaasiumis on õpetuse ja kasvatus põhitaotlus, et õpilased leiaksid endale huvi- ja võimetekohase tegevusvaldkonna, millega siduda enda edasine haridustee. Gümnaasiumi ülesanne on luua tingimused, et õpilased omandaksid teadmised, oskused ja väärtushoiakud, mis võimaldavad jätkata tõrgeteta õpiteed kõrgkoolis või gümnaasiumijärgses kutseõppes.

Gümnaasium loob igale õpilasele võimalused tema võimete maksimaalseks arenguks õpilase eelistusi arvestades, loovaks eneseteostuseks, teaduspõhise maailmapildi kinnistumiseks ning emotsionaalse, sotsiaalse ja kõlblise küpsuse saavutamiseks.

Nende ülesannete täitmiseks ja eesmärkide saavutamiseks keskenduvad lütseumi õpetajad:

- 1) õpilaste iseseisvumisele, oma maailmapildi kujunemisele ja valmisolekule elus toime tulla;
- 2) adekvaatse enesehinnangu kujunemisele;
- 3) iseseisva õppimise ja koostööoskuste arendamisele;
- 4) edasise haridustee võimaluste tutvustamisele ja hindamisele;
- 5) kodanikuoskuste, -aktiivsuse ja -vastutuse väljakujunemisele.

2.2 Üld- ja valdkonnapädevused

Pädevuse all mõistetakse asjakohaste teadmiste, oskuste ja hoiakute kogum, mis tagab suotlikkuse teatud tegevusalal või -valdkonnas tulemuslikult toimida.

Pädevused jagunevad:

- üldpädevusteks ehk aine- ja valdkonnaülesteks pädevusteks,
- valdkonnapädevusteks, mis on seotud kindlate ainevaldkondade ja õppeainetega.

Tallinna Vene Lütseumi õppe- ja kasvatusprotsessi ülesandeks on kujundada üld- ja valdkonnapädevusi.

Üldpädevused

Üldpädevused on aine- ja valdkonnaülesed pädevused, mis on väga olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel. Üldpädevused kujunevad kõikide õppeainete kaudu, aga ka tunni- ja koolivälises tegevuses ning nende kujunemist jälgitakse ja suunatakse õpetajate ning kooli ja kodu ühistöös.

Üldpädevuste kirjeldused on esitatud põhikooli riikliku õppekava ja gümnaasiumi riikliku õppekava üldosades (www.riigiteataja.ee).

Valdkonnapädevused

Lähedase eesmärgiseade ja õppesisuga õppeained moodustavad ainevaldkonna. Ainevaldkonna peamine eesmärk on vastava valdkonnapädevuse kujunemine, mida toetavad õppeainete eesmärgid ja õpitulemused. Valdkonnapädevuse kujunemist toetavad ka teiste ainevaldkondade õppeained ning tunni- ja kooliväline tegevus.

Ainekavades esitatakse nii kooliastmete õpitulemused kui ka õpitulemused õppeteemade läbimisel või osaoskuseti. Õpitulemused toetavad valdkonnapädevuste kujunemist. Väärtushoiakuid väljendavaid õpitulemusi numbriliselt ei hinnata, vaid antakse nende saavutatuse kohta õpilasele sõnalist tagasisidet.

Riiklikus õppekavas on järgmised ainevaldkonnad:

- 1) keel ja kirjandus;
- 2) võõrkeeled;
- 3) matemaatika;
- 4) loodusained;
- 5) sotsiaalsained;
- 6) kunstained;
- 7) tehnoloogia (põhikoolis);
- 8) kehaline kasvatus.

Üld- ja valdkonnapädevuste kujundamine on põhjalikumalt kirjeldatud kooli õppekava lisades. Õpitulemused on ainekavades esitatud kooliastmeti ja klassiti.

2.3 Õppe ja kasvatus rõhuasetused kooliastmeti

2.3.1 Rõhuasetused põhikoolis

Õppe- ja kasvatus tegevus I kooliastmes

I kooliastmes on rõhuasetus suhetel:

- lapse MINA ja MEIE ning KODU vahel,
- MINA (MEIE) ja KODUKOHA ning KODUPIIRKONNA vahel.

Õppet o korraldamise põhivormiks on õppetund. Kasutatakse ka aine petuslikku kombineeritud varianti.

Esimeses klassis on õpetuse ja kasvatuse põhitavtluseks õpilaste kohanemine koolieluga, turvatunde ja eduelamuste kogemine ning valmisoleku kujunemine edasiseks edukaks õppetöoks.

Esimeses kooliastmes keskendutakse:

- 1) kõlbeliste tõekspidamiste ning heade käitumistavade tundmaõppimisele ja järgimisele;
- 2) positiivse suhtumise kujunemisele koolis käimisesse ja õppimisesse;
- 3) õpiharjumuse ja -oskuste kujundamisele ning püsivuse, iseseisvuse ja eesmärgistatud töö oskuste ning valikute tegemise oskuste arendamisele;
- 4) eneseväljendusoskuse ja -julguse kujunemisele;
- 5) põhiliste suhtlemis- ja koostööoskuste omandamisele, sealhulgas üksteist toetavate ja väärtustavate suhete kujunemisele õpilaste vahel;
- 6) õpiraskuste äratundmisele ning tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.

Õppemeetodite valikul lähtutakse arendava õppimise põhimõtetest.

Kasvatustegevuses pööratakse põhitähelepanu sellise isiksuse arengule, kes oskab teha koostööd, on loov ja sotsiaalselt tundlik, suudab õppekeskkonnaga kohaneda ning tulla uues olukorras edukalt toime.

I kooliastmes taotletavad pädevused on esitatud põhikooli riikliku õppekava §-is 7. (<https://www.riigiteataja.ee/akt/114012011001>)

Õpetaja peamiseks ülesandeks on toetada iga õpilase enesekindlust ning õpihimu.

Õppe- ja kasvatustegevus II kooliastmes

II kooliastmes on õppekavaliste tegevuste aluseks suhted MINA(MEIE)/KODU seostatuna Eestiga.

Õppetöö korraldamise põhivormiks on õppetund, kus kasutatakse aktiivõppemeetodeid: tutvumine projektmeetoditega, lühiajalised õpiülesanded, probleemõpe, diskussioon, vestlus, õppekäigud ja ekskursioonid jne.

Teises kooliastmes on õpetuse ja kasvatuse põhitavtluseks vastutustundlike ja iseseisvate õpilaste kujunemine. Õppetöös on oluline õpilastes huvi äratamine ja säilitamine õppekavaga hõlmatud teadmisi- ja tegevusvaldkondade vastu, väärtuste määramine ning ideaalide kujundamine õpitsituatsioonide kaudu.

Teises kooliastmes keskendutakse:

- 1) õpimotivatsiooni hoidmisele ja tõstmisele, seostades õpitud praktikaga ning võimaldades õpilastel teha valikuid, langetada otsuseid ja oma otsuste eest vastutada;
- 2) huvitegevusvõimaluste pakkumisele;
- 3) õpilaste erivõimete ja huvide äratundmisele ning arendamisele;
- 4) õpiraskustega õpilastele tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.

Õpetuses rakendatakse mitmekesiseid tööviise ja ülesandeid, mis võimaldavad murdeikka jõudvatel õpilastel teha iseseisvaid valikuid ja seostada õpitud praktilise eluga ning aitavad toime tulla õpilaste individuaalselt erineva arenguga, nende muutuvate suhete ja tegutsemisega uutes rollides. Peamiseks õppemeetodiks on selliste õpiülesannete seadmine, mis võimaldavad erinevaid rolle läbi mängida, leida lahendusi erinevates situatsioonides, võimaldavad arendada eneseväljendusoskusi, seostada teooriat ja praktikat.

II kooliastmes taotletavad pädevused on esitatud põhikooli riikliku õppekava §-is 9. (<https://www.riigiteataja.ee/akt/114012011001>)

Õppe- ja kasvatustegevus III kooliastmes

III kooliastmes on teemarõhuasetused suhtel:

- MINA / ÜMBRITSEVAD INIMESED (eelkõige EAKAASLASED),

- MINA / ÜMBRITSEV MAAILM.

Kolmandas kooliastmes on õppe ja kasvatus põhitaotlus aidata õpilastel kujuneda vastutustundlikeks ühiskonnaliikmeteks, kes igapäevaelus iseseisvalt toime tulevad ning suudavad oma huvidele ja võimetele vastavat õpiteed valida. Peamiseks õppevormiks on tund, kuid tugevneb praktiline, sh kutsesuunitluslik tegevus; prioriteetseteks on aktiivõppemeetodid.

III kooliastmes määratleb õpilane oma edasise huvi- ja võimetekohase haridustee, mistõttu on oluline toetada tema õpimotivatsiooni. Vahendiks on siinkohal individuaalsete õpiülesannete süsteem, rühmatöö, õpilase edu õpetajapoolne tunnustamine.

Õpipädevuse kujundamiseks valib õpetaja ülesanded selliselt, et iga õpilane saaks välja töötada oma õpistrateegia. Erilist tähelepanu pööratakse iseseisvale tööle, mis on seotud teabe leidmise, analüüsimise ja üldistamisega.

Jätkub üldõpetuslike ja aineteüleste oskuste ning vilumuste arendamine.

Kolmandas kooliastmes keskendutakse:

- 1) õpimotivatsiooni hoidmisele;
- 2) õppesisu ja omandatavate oskuste seostamisele igapäevaeluga ning nende rakendatavuse tutvustamisele tulevases tööelus ja jätkuõpingutes;
- 3) erinevate õpistrateegiate teadvustatud kasutamisele ning enesekontrollimise oskuse arendamisele;
- 4) pikemaajaliste õppeülesannete (sealhulgas uurimuslike õppeülesannete) planeerimisele, eesmärkide püstitamisele ja oma tulemuste hindamisele;
- 5) õpilaste erivõimete ja huvide arendamisele;
- 6) õpilaste toetamisele nende edasiste õpingute ja kutsevalikute tegemisel.

Kasvatuslikust seisukohast pööratakse tähelepanu kodanikupositsioonide kujundamisele. Põhikooli lõpuks on õpilastel kujunenud põhikooli RÕKi üldosa §-is 11 kirjeldatud üldpädevused. (<https://www.riigiteataja.ee/akt/114012011001>)

2.3.2 Rõhuasetused gümnaasiumis

Õppe- ja kasvatusetegevus gümnaasiumis

Kesksel kohal on suhted MINA / ÜMBRITSEVAD INIMESED, KODUKANT, EESTI, EUROOPA, MAAILM JA UNIVERSUM.

Gümnaasiumis toimub mõnede õppeainete osas klassideta õpe. Määratletud on õppeainete kohustuslikud kursused. Põhiliseks õppevormiks on õppetund, kus rakendatakse diskussioone, ajurünnakuid, uurimistöid, milles kasutatakse lihtsamaid teaduslikke meetodeid. Õpilasi julgustatakse otsima teavet erinevatest allikatest, sealhulgas võõrkeelsetest.

Gümnaasiumis hindavad õpilased iseseisvalt oma pürgimusi ning valivad võimetekohase elutee. See on võimalik juhul, kui õpilastel on kujunenud kindel maailmavaade ning iseseisvus, mida toetab vastutustunne õpitulemuste eest.

Õpipädevuse kujundamise protsessis on õpetaja jaoks tähtis ülesanne toetada ja suunata õpilast iseseisva töö oskuste arendamises.

Erilist tähelepanu pööratakse objektiivsele hindamisele ja enesehindamisele nende kriteeriumide alusel, mis on välja töötatud koostöös õpetajaga. Aktiivselt kasutatakse õpilaste oskusi otsida teavet, töötada kirjandusega, esineda, luua eristiililise tekste jne.

Gümnaasiumi keskendutakse:

- 1) õpilaste iseseisvumisele, oma maailmapildi kujunemisele ja valmisolekule elus toime tulla;
- 2) adekvaatse enesehinnangu kujunemisele;

- 3) iseseisva õppimise ja koostööoskuste arendamisele;
- 4) edasise haridustee võimaluste tutvustamisele ja hindamisele;
- 5) kodanikuoskuste, -aktiivsuse ja -vastutuse väljakujunemisele.

Kasvatustlikus mõttes pööratakse tähelepanu suhetele inimese ja looduse, inimese ja ühiskonna ning inimese ja kultuuri vahel. Õpetaja jaoks on tähtsaks ülesandeks aidata õpilasel kujundada oma väärtusskaala ning toetada eneseusku.

Gümnaasiumis taotletavad üldpädevused on kirjeldatud gümnaasiumi RÕKi üldosa §-is 5. (<https://www.riigiteataja.ee/akt/114012011002>)

2.4 Lõiming. Läbivad teemad ja nende käsitlemise põhimõtted

2.4.1 Lõiming

Lõimingu eesmärgiks Tallinna Vene Lütseumis on võimaluste loomine motiveeritud õppeprotsessi kujundamiseks, seoste leidmine eri valdkondade teadmiste vahel, lähtudes õpilase enda huvidest ja võimetest, mille tulemusel luuakse keskkond, mis soodustab õpilase aktiivsuse väljendumist. Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist. Lõimingu kavandamine toimub lütseumi õppekava arenduse ning õppe- ja kasvatustegevuse planeerimise käigus.

Lõiming saavutatakse järgmiselt:

1. ainetevaheliste seoste kaudu – seosed erinevate õppeainete sisuelementide vahel;
2. õppeainete kombineerimine – seoste leidmine kahe ja enama õppeaine vahel;
3. temaatiline lõiming – erinevate õppeainete ja läbivate teemade lõiming ühiste temaatiliste rõhuasetuste, õpiülesannete ja õppemeetodite kaudu.

Õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimisel, õppeainete, koolisesteste projektide ja läbivate teemade ühiste temaatiliste rõhuasetuste, õppeülesannete ning -viiside abil. Lõimingu saavutamiseks korraldab põhikool õpet ja kujundab õppekeskkonda ning õpetajate koostööd viisil, mis võimaldab aineülest käsitlust: täpsustades pädevusi, seades õppe-eesmärke ning määrates erinevate õppeainete ühiseid probleeme ja mõistestikku.

Lõimingut teostamise vahenditeks on:

1. pedagoogilised eesmärgid, mis on suunatud õpilase aktiivsuse, iseseisvuse ja loovuse arendamisele;
2. õppesisu – lõimitud õppekavad, lõimitud õppekursused, lõimitud temaatilised rõhuasetused;
3. lütseumiõpilaste tegevusvaldkonnad – lõimitud õppetunnid, õppekursioonid, projektid, loovtööd, konverentsid;
4. kaasaegsed õppetehnoloogiad – pedagoogilise mõjutamise vormide ja meetodite variatiivsus;
5. õppeprotsessile esitatavate nõuete ühtsus erinevates õppeainetes;
6. kassivälised tegevused ja ainenädalad.

2.4.2 Läbivad teemad ja nende käsitlemise põhimõtted

Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on aineülesed ja käsitlevad ühiskonnas tähtsustatud valdkondi ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada. Läbivate teemade õpe lütseumis toimub kogu õppe- ja kasvatustegevuse kaudu.

Õppekavas on ette nähtud järgmised läbivad teemad:

- 1) elukestev õpe ja karjääri planeerimine;
- 2) keskkond ja jätkusuutlik areng;
- 3) kodanikualgatus ja ettevõtlikkus;
- 4) kultuuriline identiteet;
- 5) teabekeskond;
- 6) tehnoloogia ja innovatsioon;
- 7) tervis ja ohutus;
- 8) väärtused ja kõlblus.

Lähtuvalt valitud õpesuundadest realiseerub Tallinna Vene Lütseumis läbivate teemade õpe:

1. õppekeskkonna korralduses – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmärgi;
2. aineõppes – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitletud, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineteüleseid, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte. Õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga;
3. valikainete valikus – valikained toetavad läbivate teemade taotlusi;
4. läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas loovtöös – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatööna;
5. klassivälises töös paralleelides valitud läbiva teema raames;
6. ülekoolilises ja koolivälises aineõppes, s.o:
  - ainenädalad,
  - lõimitud tunnid,
  - õppekäigud ja ekskursioonid, õuesõpe, muuseumiõpe,
  - õppekäigud linna ettevõtetesse,
  - osalemine viktoriinidel, konkurssidel, aineolümpiaadidel;
7. klassivälises ja koolivälises üritustes, s.o:
  - näituste ja muuseumide külastamine Tallinnas ja mujal Eestis,
  - osalemine ülekoolilistes, ülelinnalistes, maakondlikes, üleriigilistes ja rahvusvahelistes projektides,
  - koostöö Tallinna raamatukogude ja huvikoolidega,
  - koostöö Tallinna ja Harjumaa Noorte Teabe- ja Nõustamiskeskusega,
  - osalemine kooli omavalitsuse töös,
  - osalemise õpilasfirmade töös ja õpilasfirmade laatadel,
8. arenguveestlustes;
9. huviringide töös.

3. ÕPPEKORRALDUS

3.1 Õppetegevuse üldkorraldus

Tallina Vene Lütseumis on õpe struktureeritud kooliastmeti:

I kooliaste – 1.–3. klass;

II kooliaste – 4.–6. klass;

III kooliaste – 7.–9. klass;

Gümnaasium – 10.–12. klass

Õppe- ja kasvatustegevus toimub klassikalise õppetundide süsteemi alusel, s.o kõiki aineid õpitakse kogu õppeaasta vältel. Traditsiooniliste õppetundide kõrval praktiseeritakse lütseumis aktiivselt teisi õppetöö korralduse viise – õppekäigud ja ekskursioonid, muuseumiõpe ja õuesõpe, lõimitud tunnid jne.

I kooliastmes peab õppekorraldus aitama õpilasi edukalt kohaneda nende jaoks uues õppekeskkonnas. Seepärast õpetab kõiki põhiaineid (välja arvatud võõrkeeled, muusika ja kehaline kasvatus alates 2. klassist) üks õpetaja, kes jälgib üldiselt lapse osalemist õppeprotsessis, suunab ja korrigeerib seda sõltuvalt tema õppeedukusest, luues sellega tingimused edukaks aineõppeks teistel kooliastmetel.

Alates II kooliastmest on õpetajateks aineõpetajad ning igale klassile määratakse klassijuhataja, kes koordineerib ja suunab klassi õppe- ja kasvatustegevust tervikuna.

III kooliastmel on õpetuse üldsuund seotud õpetuse individualiseerimisega ja kutseuunitluse aluste loomisega. Alates sellest kooliastmest pakutakse õpilastele teadlikult valida põhiainetel õppimise sügavus eritasemelise õppe süsteemi kaudu.

Õpetuse sisu 10.-12. klassis peab iga õpilase jaoks olema individuaalselt tähenduslik: ta ise määrab mitte ainult õppeainete õppimise sügavuse, vaid valib ka ühe lütseumi pakutavatest õppesuundadest ning valikained ja -kursused, kusjuures õpetuse profileeriv komponent ei tohi domineerida üldharidusliku komponendi üle, vaid peab olema ühenduslülilik üld- ja kutsehariduse vahel.

Õppekoormus

Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus ning riiklikud õppekavad määratlevad õpilaste tunnikoormuse:

- I kooliastmel on maksimaalne nädalakoormus 1. klassis 20 tundi, 2. klassis 23 ning 3. klassis 25;
- II kooliastmes on maksimaalne nädalakoormus 4. klassis 25 tundi, 5. klassis 28 ning 6. klassis 30;
- III kooliastmes on maksimaalne nädalakoormus 7. klassis 30 tundi, 8. ning 9. klassis 32 tundi;
- gümnaasiumis on määratletud minimaalne nädalakoormus, mis statsionaarses õppes moodustab 96 kursust (1 kursus on 35 õppetundi).

3.2 Keeleõpe ja õppekeelte kasutamine

Võõrkeelte õppes ning eesti keele kasutamisel õpetuses lähtub lütseum põhimõttest, et keelte valdamine kaasaegses globaliseeruvast maailmast on vajalik mitte ainult suhtlusvahendina, vaid muutub üheks kutsevalifikatsiooni tähtsaimaks komponendiks.

Eesti keel teise keelena

Lütseumis õpitakse eesti keelt teise keelena alates 1. klassist.

Lähtuvalt riiklikust õppekavast tagatakse Tallinna Vene Lütseumis põhikooli lõpetajatele eesti keele oskus vähemalt B1 tasemel ning võimalus jätkata õpinguid Tallinna linna mis iganes gümnaasiumis:

- eesti keele tundide arvu suurendamise kaudu võrreldes ettenähtud kohustusliku arvuga kõikidel kooliastmetel;
- eesti keele eritasemelise õppe kasutamise kaudu kõikidel kooliastmetel;
- kakskeelse õppe kaudu mõnedes õppeainetes – ajalugu, ühiskonnaõpetus, loodusõpetus, muusika, kunst, töö- ja tehnoloogiaõpetus, kehaline kasvatus;
- eestikeelsete tunniväliste ürituste kaudu.

Gümnaasiumis õpitakse eesti keelt teise keelena B2 keeleoskustasemega.

Gümnaasiumis toimub eestikeelne aineõpe muusikas, Eesti kirjanduses, Eesti ajaloos, ühiskonnaõpetuses ja kehalises kasvatuses eesmärgiga tagada lõpetajatele võimalus jätkata eestikeelseid õpinguid Eesti kõrgkoolides ning aidata kaasa nende edasisele edukale sotsialiseerumisele Eesti ühiskonnas.

Kunsti- ja humanitaarsuunal on õppekavasse teadlikult lisatud eesti õppekeelele gümnaasiumile mõeldud valikkursused „Draama ja teater“ ning „Kirjandus ja film“, eeldades edasist lõimumisalast koostööd eesti gümnaasiumidega nende valikkursuste raames, s.o ühislavastused, filmide arutamine jne.

Sõltuvalt õpilaste konkreetsetest eelistustest edasise haridustee valikul ning pedagoogide olemasolust nähakse gümnaasiumis ette kakskeelset õpet.

Võõrkeeled

A-võõrkeelena õpitakse Tallinna Vene Lütseumis inglise keelt. A-võõrkeele õppimist alustatakse I kooliastmest.

Gümnaasiumis õpitakse võõrkeelt B2 keeleoskustasemega - inglise keelt. Seoses sellega, et võõrkeele riigieksam muutub kõigile kohustuslikuks, suurendab lütseum märgatavalt riikliku õppekavaga ette nähtud inglise keele kursuste arvu kuni 15 kursuseni.

Keelte valdamine tänapäeva globaliseerivas maailmas muutub kutsealase arengu tähtsaks teguriks. Seepärast võimaldatakse kõigile gümnaasistidele sõltumata õppesuunast valida lisaks inglise keele süvendatud õppele veel ühe võõrkeele (prantsuse või saksa keel A1/A2 keeleoskustasemega) õpet 9 kursuse mahus, mis teeb 3 kursust õppeaasta kohta.

Kõik need muudatused on kajastatud allpool tunnijaotusplaanis.

3.3 Tunnijaotusplaani

3.3.1 Põhikooli tunnijaotusplaani

Tunnijaotusplaani muutmise põhjendus

Lütseumi pedagoogiline kollektiiv esitas hoolekogule põhjendatud ettepanekud lütseumi tunnijaotusplaani muutmiseks:

1. uue põhikooli riikliku õppekavaga on rohkem kui kaks korda vähendatud vabatunniresurssi (4 varasema 14 vastu);
2. eelpool kirjeldatud muutused võõrkeele õppe osas;
3. matemaatika ja võõrkeele riigieksami muutmise kõigile kohustuslikuks;
4. vähemalt kolme õppesuuna kohustus lütseumi gümnaasiumi osas.

Sellega seoses loodi 2010/2011 õppeaastal riikliku õppekava tõhusa täitmise logistika väljatöötamiseks töörühm, mis koosnes lütseumi õpetajatest ja vanemate klasside algatusrühmast. Analüüsid lütseumi ja teiste koolide varasemat edukat kogemust, riikliku õppekava seatud ülesandeid, esitas töörühm rea ettepanekuid.

I kooliastmel:

1. eraldada RÕKi ettenähtud vabatunniressurss (2 tundi) emakeele ja eesti keele süvendatud õppele (mõlemale 1 tund);
2. vähendada kehalise kasvatus tunde 1 võrra 2. klassis ning eraldada lisatund eesti keele õppele;
3. vähendada kunsti tunde 2 võrra ning tööõpetuse tunde 1 võrra (neid õppeaineid õpetatakse integreeritult) ning suurendada matemaatikatundide arvu 3 võrra.

II kooliastmel:

1. eraldada RÕKi ettenähtud vabatunniressursi 1 tund uue õppeaine (informaatika) sisseviimiseks;
2. vähendada kehalise kasvatus tunde 2 võrra ning eraldada 1 lisatund emakeele ja 1 lisatund eesti keele õppele;
3. vähendada muusika tunde 1 võrra ning eraldada lisatund matemaatika õppele.

III kooliastmel:

1. eraldada RÕKi ettenähtud vabatunniressursi 1 tund karjääriõpetusele;
2. vähendada tööõpetuse tunde 9. klassis 1 võrra ning lisada 1 tund matemaatika lõpueksamiks ettevalmistusele;
3. vähendada inimeseõpetuse tundide arvu 1 võrra ning eraldada see 4. klassis alustatud informaatika õppele, et soodustada sellega IKT tõhusat kasutamist sellel kooliastmel kohustusliku praktilise või loovtöö sooritamisel;
4. vähendada 9. klassis kehalise kasvatus tundide arvu 1 võrra ning eraldada see eesti keele süvendatud õppele.

Eelpool mainitud muusika, kunsti, tööõpetuse ja kehalise kasvatus tundide arvu vähendamist kompenseerida maksimaalselt soodsate tingimuste loomisega ning tundide arvu suurendamisega lütseumi spordi-, tehnika- ja loovringides, millega tagatakse kohustuslike õpitulemuste saavutamine.

Kõik ettepanekud on hoolekoguga kooskõlastatud (27.09.2011 protokoll nr 1).

Loetletud muudatuste tulemusena näeb põhikooli tunnijaotusplaan õppeaineti ja klassiti alljärgnevalt (vt tabel 1).

Tabel 1

Tallinna Vene Lütseumi põhikooli tunnijaotusplaan

Õppeaine	RÕK	1.-3. klass			RÕK	4.-6. Klass			RÕK	7.-9. klass		
		1	2	3		4	5	6		7	8	9
Emakeel	19	5+1	7	7	11	5	5+1	5	6	2	2	2
Kirjandus	0				4				6	2	2	2
Eesti keel	6	2	2+1	2+1	12	3+1	4	5	12	4	4	4+1
A- võõrkeel (inglise)	3	-	1	2	9	3	3	3	9	3	3	3
Loodusõpetus	3	1	1	1	7	2	2	3	2	2		-
Inimeseõpetus	2	0	1	1	2	1	1		2	1	1/0	-
Ühiskonnaõpetus					1			1	2			2
Matemaatika	10	3+1	3+1	4+1	13	4	5	4+1	13	5	4	4+1
Muusika	6	2	2	2	4	2/1	1	1	3	1	1	1
Kehaline kasvatus	8	3	3/2	2	8	3/2	3/2	2	6	2	2	2/1
Kunst	5	2/1	1	2/1	3	1	1	1	3	1	1	1
Tööõpetus	4	1	2/1	1	5	1	2	2	5	2	2	1/0
Ajalugu					3	-	1	2	6	2	2	2
Geograafia									5	2	1	2
Bioloogia									5	1	2	2
Keemia									4		2	2
Füüsika									4		2	2
Arvutiõpetus						1					1	
Karjääriõpetus											1	
Kokku:	66	20	23	25	82	25	28	30	93	30	32	32
Tingmärgid:	5+1	kohustuslikule arvule on lisatud 1 tund vabatunniressursi arvelt										
	2/1	hoolekogu otsusega on kohustuslikku tunniarvu vähendatud 1 tunni võrra										
	3+1	hoolekogu otsusega on kohustuslikule tunniarvule lisatud 1 tund										

3.3.2 Gümnaasiumi tunnijaotusplaan**Gümnaasiumi tunnijaotusplaani kujunemine:**

- 1) arvestades õpilaste paljurahvuselist koosseisu, kodakondsuse ja usutunnistuse paljusust, peab hoolekogu ebaotstarbekaks usundiõpetuse ja riigikaitse valikkursuste õpetamist lütseumi seinte vahel. Juhul, kui on soovijaid õppida neid kursusi, kasutada gümnaasiumi RÕKi üldosa § 11 p 9 pakutavad võimalust ning kavandada alates 2013./2014. õppeaastast õppe korraldamist koostöös eesti partnerkoolidega;
- 2) arvestades õpilaste ja vanemate soove otsustati suurendada eksamiainete kursuste arvu, et tagada gümnaasistide kvaliteetne riigieksamiteks ettevalmistus (tundide arv on allolevas tabelis märgitud sinisega **+TVI**);
- 3) RÕKi § 3 lg 2 ning § 18 lg 3 seatud eesmärkide paremaks saavutamiseks otsustati, et kõik lütseumi gümnaasistid peavad läbima karjääriõpetuse ja uurimistöö aluste kursused.

Lähtuvalt ülaltoodust näeb Tallinna Vene Lütseumi gümnaasiumiosa tunnijaotuskava õppeaineti ja aastati alljärgnevalt (vt tabel 2).

Tabel 2

Tallinna Vene Lütseumi gümnaasiumiosa kohustuslike kursuste tunnijaotusplaan

Kursuste loetelu	RÕK	10 klass	11 klass	12 klass
	+TVI			
Vene keel	6	2	2	2
Kirjandus	5	1	2	2
Eesti kirjandus	1		1	
Eesti keel teise keelena	9	3	3	3

<i>lütseumi lisatud kursused</i>	+ 6	+2	+2	+2
Inglise keel (B2 keeleoskustasemega)	5	2	2	1
<i>lütseumi lisatud kursused</i>	+ 10	+3	+3	+4
kitsas matemaatika	8	2	3	3
<i>lütseumi lisatud kursused</i>	+4	+2	+1	+1
lai matemaatika	14	4	5	5
<i>lütseumi lisatud kursused</i>	+3	+1	+1	+1
Füüsika	5	2	2	1
Geograafia	3	1	2	
Bioloogia	4	2	2	
Keemia	3	1	2	
Ajalugu	6	2	2	2
Ühiskonnaõpetus	2			2
Inimeseõpetus	1	1		
Muusika	3	2	1	
Kunst	2	2		
Kehaline kasvatus	5	2	1	2
<i>lütseumi lisatud karjääriõpetuse kursus</i>	1		1	
<i>lütseumi lisatud uurimistöõde aluste kursus</i>	1	1		
Kokku koos kitsa matemaatikaga:	90			
Kokku koos laia matemaatikaga:	95			

Tunnijaotusplaani muudatused on hoolekoguga kooskõlastatud (27.09.2011 protokoll nr 1).

Lütseumi õppesuunad

Gümnaasiumi riiklik õppekava kirjeldab põhjalikult õppekava koostamise korda, õppesuundade valikut ning annab võimalike valikainete ja valikkursuste loetelu.

Arvestades õppekava pakutavaid võimalusi üritab lütseum pakkuda õpilastele optimaalse valiku, et nad saaksid realiseerida individuaalsed vajadused, valides iseseisvalt õppesuuna, valikained ja -kursused ning põhiliste ainete õppimise sügavuse.

Põhilisteks on Tallinna Vene Lütseumis valitud kolm õppesuunda:

1. sotsiaalmajanduslik;
2. loodusteaduslik;
3. kunsti- ja humanitaarsuund.

Iga selle suuna jaoks on arengukavas ette nähtud „valikkursuste paketi“ kujundamine 2012.-2014. aasta jooksul, arvestades prioriteetseid suundumusi ja ühiskonna väärtusi, mis on seotud konkreetse õppesuunaga, lütseumi traditsioone ja spetsiifikat, kaadrivõimalusi ning vanemate ja õpilaste ootusi.

Sotsiaalmajanduslik õppesuund

Eesti positsioneerimine riigina, kus valitsevad kaasaegsed turumajanduslikud suhted ning kus suurema tähelepanu all on noorte majandusalane haridus, aga ka Eesti liitumine Euroopa Liiduga koos sellega kaasnevate võimalustega ning oodatav Eesti-Vene majandussuhete paranemine tingivad vajaduse, et lütseumi lõpetajad omandaksid alusteadmisi ja -oskusi majanduse, psühholoogia, juhtimise ning Eesti ja ELi seadusandluse valdkondades.

Seda õppesuunda on lütseumis edukalt arendatud alates 1991. aastast ning see sisaldab suuremal määral kahe ainevaldkonna, s.o sotsiaalainete ning majandus- ja ettevõtlusõppe ainete kursi.

Sotsiaalainete valdkonnast on ette nähtud järgmised valikkursused: „Psühholoogia alused ning isikujuhtimine“, „Personalijuhtimise psühholoogia“, „Marketingi alused“, „Rahvusvaheline turundus“, „Inimene ja õigus“, «Globaliseeruv maailm» ning „Geoinformaatika“.

Sotsiaalmajandusliku õppesuuna puhul pööratakse erilist tähelepanu õpilaste teadmiste rakendamisele varjupäevade ja ettevõtluspäevade projektides osalemise kaudu, läbi õpilasfirmade loomise Junior Achievementi haridusprogrammide raames (vt www.ja.ee), tegutsevate äritegelastega, poliitikute ja diplomaatidega kohtumiste kaudu ning läbides praktikat tegutsevates ettevõtetes ja asutustes.

Loodusteaduslik õppesuund

Loodusteadusliku õppesuuna kaudu luuakse loodusteadusliku maailmapildi alus. Selle õppesuuna õppeainete tihedas lõimingus kujunevad uurimuslikud oskused sellistes tänapäeval aktuaalsetes valdkondades, nagu meditsiin, geneetika, keskkonnakaitse, ülemaailmne energiasäästlikkus jne. Seepärast on selle õppesuuna raames ette nähtud keemia, geograafia, bioloogia, füüsika valikkursused.

Loodusteadusliku õppesuuna teine osa on pühendatud ühiskonna globaalsele informatiseerumisele ning uue, teabekeskonna kujunemisele. See nõuab infotehnoloogilise pädevuse kujundamist juba koolis, et noor inimene oleks võimeline nimetatud keskkonnas aktiivselt tegutsema, mis loob eeldused tulemuslikuks kutsealaseks tegevuseks eelseisvas elus. Õppesuuna raames on ette nähtud sellised valikkursused, nagu „3D-modelleerimine“, „Programmeerimise alused“, „Arvuti kasutamine uurimistöös“, „Mehhatroonika ja robotika“

Kunsti- ja humanitaarsuund

See õppesuund sisaldab suuremal määral kahe ainevaldkonna kursusi, s.o keel ja kirjandus ning kunstained. Kunsti- ja humanitaarsuuna õpilastel, arvestades lütseumi komponenti, kujuneb ettekujutus kultuuripärandist ja kultuuride järjepidevusest. Gümnasistid teostavad uurimuslikku tegevust lütseumi muuseumi „Puškin. XX sajand“ ja teiste Eesti muuseumide baasil, neil kujunevad erikeelse ekskursioonitöö oskused, arenevad kunstilise, esteetilised ja loominguilised võimed.

Selliste valikkursuste nagu „Vene kirjandus“, „Kirjandus ja film“, „Draama ja teater“, „Disaini alused ning graafiline disain“, aga ka muuseumide, näituste, teatrite külastamise ning ekskursioonide kaudu saavad õpilased osa kultuuriväärtustest ja üldinimlikest väärtustest.

Kõigil kolmel õppesuunal on õpitulemuste parandamiseks ja õpilaste õpimotivatsiooni ja vastutuse suurendamiseks ette nähtud alljärgnevad võimalused:

- a) valitud õppesuuna valikkursuste läbimine täies mahus või osaliselt;
- b) õpilase õigus läbida osa õppest teistes õppeasutustes, sealhulgas huvikoolides ja ettevõtetes;
- c) õppeainete kursuste ühendamine eelkutsõppe rakendamiseks.

Eeldades, et gümnaasiumiõpilased valivad teadlikult maksimaalse valikkursuste arvu, jätkab lütseumi juhtkond tõhusa tervistsäästva õppekeskkonna kujundamist, milleks õpetatakse õpilasi oma tööd iseseisvalt korraldama, aega planeerima. Lisaks sellele koostatakse optimaalne tunniplaan, tagatakse ratsionaalne toitlustamine ning täiustatakse õpperuumide, raamatukogu, lugemissaal, õpilaskohvik ning spordibaasi varustatust.

Lütseumi tunnijaotusplaan õppesuundade lõikes on alljärgnev (vt tabelit 3).

Tabel 3 Tallinna Vene Lütseumi õppesuundade kohased valikkursused

Sotsiaalmajanduslik õppesuund <i>* on kavas viia kursust õppekava sise 2013. – 2014. aastatel</i>	16 kursust	10. klass - 4 kursust			11. klass - 6 kursust			12. klass - 6 kursust		
Majandus	2	1			1			1*		
10kl.- Majandus		1								
11 kl.- Ettevõtlusõpe					1					
12 kl.- Investeerimistegevus								1*		
Juhtimine	6	2			2			2		
10kl.- Psühholoogia, isikujuhtimine		2								
11 kl.- Personalijuhtimise psühholoogia					2					
12 kl.- Strategiline juhtimine								2		
Turundus	4	1			2			1		
10kl. - Turunduse alused		1								
11 kl. - Praktiline turundus					2					
12 kl. - Rahvusvaheline turundus								1		
Õigus	2				1			1		
11 kl.-Inimene ja õigus					1			1		
12 kl.- Võlaõigus								1*		
Inimgeograafia	2							2		
11 kl.-Geoinformaatika								1		
12 kl.-Globaliseeruv maailm								1		
Loodusteaduslik õppesuund <i>* on kavas viia kursust õppekava sise 2013. – 2014. aastatel</i>	15 kursust	10. klass - 4 kursust			11. klass - 5 kursust			12. klass - 5 kursust		
Geograafia	3		1			1			1	
10kl.- Üldmaateadus			1							
11 kl.- Geoinformaatika					1					
12 kl.-Globaliseeruv maailm									1	
Bioloogia	2					1			1	
11kl.-Lodusteadused, tehnoloogia ja ühiskond					1					
12 kl.-Rakendusbioloogia									1	
Keemia	3		1			1			1	
10kl.- Elementide keemia			1							
11 kl.- Keemiliste protsesside seaduspärasused					1					
12 kl.- Elu keemia									1	
Füüsika	1								1*	
12 kl.- Teistsugune füüsika										
Arvutiõpetus	6		2			2			2	
10 kl. Arvuti kasutamine uurimistöös			1							
10 kl. Rakenduse loomise ja programmeerimise alused scratchis			1							
11.kl 3D-modelleerimine						2				
12.kl Programmeerimise alused									2	
Kunsti- ja humanitaarsuund <i>* on kavas viia kursust õppekava sise 2013. – 2014. aastatel</i>	15 kursust	10. klass - 3 kursust			11. klass - 6 kursust			12. klass - 5 kursust		
Kirjandus	10			3			4			3
10kl.- Maailmakirjandus antiikajast 18. sajandini				1						
10-11 kl.- Uurimistöö lütseumi muuseumi baasil				1			1			
10kl.- Keel kui suhtlemisvahend										
11 kl.- Draama ja teater							2			
11 kl.- Ajakirjanduse alused							1			
12 kl.- Tänapäeva vene kirjandus										1
Tänapäeva väliskirjandus										1
Kirjandus ja film										1
Kunst	4						2			2
11 kl.- Disaini alused							2			
12 kl.- Joonestamine ja grafika dizain										2
Muusika	1									1*

3.4 Põhikooli ja gümnaasiumi lõpetamise tingimused

3.4.1 Põhikooli lõpetamine

1. Põhikooli lõpetab õpilane:

- kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt „rahuldavad”,
- kes on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö (vt lisa),
- kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega eesti keele eksami, matemaatikaeksami ning ühe eksami omal valikul.

2. Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele:

- kellel on üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne;
- kellel on kahes õppeaines kummaski üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne.

3.4.2 Gümnaasiumi lõpetamine

Gümnaasiumi lõputunnistuse annab gümnaasium õpilasele:

- kelle kooliastmehinded on vähemalt rahuldavad või valikkursuste puhul rahuldavad või arvestatud;
- kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega õppeaine kohustuslikule mahule vastavad eesti keele või lõikes 4 sätestatud tingimustel eesti keele teise keelena, matemaatika ja võõrkeele (inglise, prantsuse, vene või saksa keeles) riigieksamid;
- kes on sooritanud vähemalt rahuldavale tulemusele kooli õppekavas sätestatud õppesuunast tulenevat ainevaldkonda või ainevaldkondi ning sotsiaal- ja loodusvaldkonda hõlmava gümnaasiumi koolieksami;
- kes on sooritanud gümnaasiumi jooksul õpilasuurimuse või praktilise töö, välja arvatud kooli lõpetamisel eksternina.

Lõpueksamite korraldamisega seotud tegevus põhineb haridus- ja teadusministri 17.09.2010 määrusel nr 59 (Tasemetööde ning põhikooli ja gümnaasiumi lõpueksamite ettevalmistamise, koostamise, läbiviimise ja hindamise tingimused ja kord), mille konkreetne rakendamine toimub lütseumi direktori käskkirjade kaudu.

3.4.3 Loovtöö/ õpilasuurimuse sooritamine

Lütseumis kehtib hindelise arvestuse rakendamise kord, mis reguleerib loovtöö, praktilise töö või õpilasuurimuse sooritamist **III kooliastmes ja gümnaasiumiastmes**.

Selle tegevuse peaesmärgiks on anda õpilastele võimalus määratleda enda jaoks huvivaldkonnad ja arendada võimeid ning pädevusi, aga ka aidata kaasa loovisiku kujunemisele, kes omab iseseisva teadusliku ja uurimusliku töö algteadmisi ja -oskusi.

Lähtuvalt uute riiklike õppekavade sätestustest on eelmainitud korda muudetud (vt lütseumi sisekorra eeskirja lisa).

3.5 Hindamine

Teadmiste ja oskuste hindamise eesmärgid:

- a) oetada õpilase arengut, anda tagasisidet õpilase õppeedukuse kohta;
- b) innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
- c) suunata õpilase enesehinnangu kujunemist;
- d) suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;

- e) teavitada õpilasi ja vanemaid õppetöö ja selle tulemuste osas; anda alus õpilase järgmisse klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks;
- f) võimaldada õpetajal, kooli juhtkonnal ja vanematel saada teavet õppeprotsessi tõhususe kohta;
- g) suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel.

Õpitulemuste numbriline hindamine vastab hindedkaalale, mis on esitatud põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse §-is 29, ning toimub viiepallisüsteemis: hinne „5“ ehk „väga hea“; hinne „4“ ehk „hea“; hinne „3“ ehk „rahuldav“; hinne „2“ ehk „puudulik“ ning hinne „1“ ehk „nõrk“.

Hinded „1“ ja „2“ on mitterahuldavad.

Kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel võetakse aluseks alljärgnev protsendiskaala

- 90–100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust vastab hindele „5“,
- 75–89% hindele „4“,
- 50–74% hindele „3“,
- 20–49% hindele „2“ ning
- 0–19% hindele „1“.

Pakutavat skaalat võib õpetaja korrigeerida, rakendades muudatust viie protsendi piires sõltuvalt töö mahust, ülesannete keerulikkusest, vigade arvust ja iseloomust. Muudatuste põhjenduse esitab õpetaja kommentaarides, mis sisestatakse e-päevikusse.

Kokkuvõtvad hinded (veerandi-, poolaasta-, kursuse-, aastahinded) pannakse välja õppeperioodi jooksvate hinnete alusel.

Aluseks võetakse alljärgnev skaala

- 4,60– 5,00 – hinne „5“;
- 3,60 – 4,59 – hinne „4“
- 2,60 – 3,59 – hinne „3“
- 1,60 – 2,59 – hinne „2“
- 0 – 1,59 – hinne „1“.

Pakutavad skaalat võib õpetaja korrigeerida 0,05 palli ulatuses sõltuvalt jooksvate hinnete osatähtsuse erinevusest, õpilase üldisest suhtumisest õppeprotsessi. Muudatuste põhjenduse esitab õpetaja kommentaarides, mis sisestatakse e-päevikusse.

Hindamise kriteeriumid

Hinde „5“ ehk „väga hea“ saab õpilane, kui tema suuline vastus, kirjalik või praktiline töö või selle tulemused vastavad täielikult õppekava nõuetele, tehtud töö maht moodustab 90-100% sisust (õige, täielik, seostatud ja loogiliselt ülesehitatud vastus antud teemal, oskus kasutada konkreetsetes olukordades definitsioone ja reegleid). Õpilane põhjendab oma arvamust, kasutab teadmisi praktikas, toob omapoolseid näiteid.

Hinde „4“ ehk „hea“ saab õpilane, kui tema suuline vastus, kirjalik või praktiline töö või selle tulemused vastavad üldiselt õppekava nõuetele 70-89% ulatuses.

Hinde „3“ ehk „rahuldav“ saab õpilane, kui tema suuline vastus, kirjalik või praktiline töö või selle tulemused vastavad üldiselt õppekava nõuetele 50-69% ulatuses (õige, kuid mittetäielik vastus, esineb ebatäpsusi mõistete määratlemisel või reeglite sõnastamisel, õpilane põhjendab oma arvamusi ebapiisavalt, ei oska tuua näiteid, esitatav materjal on vähesel määral seostatud ja loogiline).

Hinde „2“ ehk „puudulik“ saab õpilane, kui tema suuline vastus, kirjalik või praktiline töö või selle tulemused vastavad osaliselt õppekava nõuetele ehk 20-49% ulatuses, esineb märkimisväärseid puudusi ja tõsiseid vigu või vastus on vale.

Hinde „1“ ehk „nõrk“ saab õpilane, kui tema suuline vastus, kirjalik või praktiline töö või selle tulemused ei vasta õppekava nõuetele (0–19%), või juhul, kui töö on tegemata, õpilane keeldub põhjendamatult vastamast või kui on ilmnunud mahakirjutamine.

Kujundava hindamise eesmärgid:

- analüüsida õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist,
- anda tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämist kohta,
- võrrelda õpilase arengut varasemate saavutustega,
- arendada õpilases enesehindamise ja -mõistmise oskusi, suutlikkust hinnata enda tugevaid ja nõrku külgi,
- innustada ja suunata õpilast edasisele õppimisele
- aidata õpilasi edasise õppimise eesmärkide ja teede kavandamisel.

Kujundava hindamise üldine kord:

1. õppeprotsessi käigus teavitab õpetaja õpilasi põhilistest ainekohastest õpitulemustest;
2. õpilane tutvub hindamiskriteeriumidega, mõistab, kuidas hindab õpetaja töö kvaliteeti;
3. kujundava hindamise käigus suunab õpilast arengule, võrdleb seda varasemate saavutustega;
4. individuaalse vestluse käigus seab õpilane koos õpetajaga realistlike eesmärged edasisele õppimisele, mis võivad olla fikseeritud kas suuliselt või kirjalikult;
5. õppetunni või muu õppetegevuse käigus saab õpilane õpetajalt, kaaslastelt või enesehindamise kaudu suulise või kirjaliku tagasiside õppeainekohaste teadmiste ja oskuste kohta ning põhikoolis ka käitumise, väärtushinnangute ja hoiakute kohta.

Hindamise ja hoolsuse hindamise eesmärk põhikoolis:

- Suunata õpilast üldtunnustatud käitumisreeglite ja eetikanormide täitmisele ning kooli sisekorra nõuete täitmisvajaduse teadvustamisele;
- Motiveerida õpilast õpiülesannete õigeaegsele täitmisele ning vastutustundlikule suhtumisele õppimisele.

Põhikoolis hinnatakse õpilase käitumist ja hoolsust:

1. Põhikooli õpilaste käitumise ja hoolsuse hindamise aluseks on põhikooli riiklik õppekava.
2. Käitumise ja hoolsuse hinded panevad õpilasele õppeveerandi lõpus kõik aineõpetajad. Nende alusel paneb klassijuhataja käitumise ja hoolsuse koondhinde lähtuvalt keskmisest käitumishindest.
3. Klassijuhatajal on õigus tõsta või alandada käitumishinnet. Sel juhul peab hinne olema kirjalikult põhjendatud. Vaidlusküsimused arutatakse õppenõukogul.
4. Õpetaja annab põhikooli õpilastele ja nende vanematele kirjalikku tagasisidet õpilase käitumise (sealhulgas hoolsuse) kohta vähemalt kaks korda õppeaasta jooksul kooli õppekava sätestatud korras. Gümnaasiumis on käitumishinnet esitatud lütseumi sisekorra eeskirjas.

Käitumise hindamine põhikoolis:

1. Hinde „eeskujulik“ saab õpilane:
  - kes täidab laitmatult ja teadlikult kooli sisekorra eeskirja nõudeid;
  - kel ei ole tundidest põhjendamatult puudumisi ja hilinemisi.
2. Hinde „hea“ saab õpilane:
  - kes täidab sisekorra eeskirja nõudeid, kuid kellele on tehtud üksikuid suulisi märkusi;
  - kel ei ole tundidest põhjendamatult puudumisi ja hilinemisi.

3. Hinde „rahuldav“ saab õpilane:

- kes täidab sisekorra eeskirja nõudeid, kuid kes on teinud rikkumisi, mis ei oma ohtlikke tagajärgi ümbritsevatele inimestele;
- kel on tundidest põhjendamata puudumisi (mitte üle 10 tunni veerandi jooksul).

4. Hinde „mitterahuldav“ saab õpilane:

- kes süstemaatiliselt rikub sisekorra eeskirja nõudeid;
- kel on tundidest põhjendamata puudumisi (üle 10 tunni veerandi jooksul).

Hindegas „mitterahuldav“ saab hinnata käitumist üksiku väärteo eest, kui see põhjustab ümbritsevate inimeste jaoks ohtlikke tagajärgi.

Hindegas „mitterahuldav“ saab hinnata käitumist üksiku väärteo eest, kui see on põhjustanud materiaalselt kahju.

Hoolsuse hindamine:

1. Hinde „eeskujulik“ saab õpilane, kes:

- täidab laitmatult ja teadlikult kooli sisekorra eeskirja nõudeid;
- on iseseisev ja hoolas ülesannete täitmisel, näitab üles initsiatiivi ning viib alustatud tööd lõpule;
- on alati tunniks valmistunud, täidab õigeaegselt ja korrektselt koduseid ülesandeid, suhtub hoolivalt kooli õppevahenditesse;
- teeb tunnis aktiivselt tööd, täidab hoolikalt vihikuid, püüdleb saavutada positiivseid tulemusi õppes;
- pidevalt täiendab oma teadmisi ja oskusi, arendab loovust.

2. Hinde „hea“ saab õpilane, kes:

- täidab kooli sisekorra eeskirja nõudeid, kuid kellele on tehtud üksikuid märkusi;
- on alati tunniks valmistunud, täidab õigeaegselt ja korrektselt koduseid ülesandeid, suhtub hoolivalt kooli õppevahenditesse;
- teeb tunnis head tööd, erinevat liiki ülesanded ei tekita temas negatiivseid emotsioone, täidab hoolikalt vihikuid, on püüdlük, üritab saavutada positiivseid tulemusi õppes;
- ei arenda alati loovust, kuid täidab kohusetundlikult õpetaja antud ülesandeid.

3. Hinde „rahuldav“ saab õpilane, kes:

- täidab kooli sisekorra eeskirja nõudeid, kuid kellele on ebaolulisi rikkumisi;
- ei ole alati tunniks valmistunud, vihikutes täidab ülesandeid ebahoolikalt, suhtub hoolimatult kooli õppevahenditesse;
- ei näita üles püüdlükust ülesannete täitmisel või täidab neid mitte täies mahus;
- näitab tunnis üles vähest õppeaktiivsust, ei ole motiveeritud loovuse arendamisele.

4. Hinde „mitterahuldav“ saab õpilane, kes:

- süstemaatiliselt rikub sisekorra eeskirja nõudeid;
- ei täida koduseid ülesandeid;
- keeldub ülesannete täitmisest tunnis.

4. TUNNIVÄLISE ÕPPE- JA KASVATUSTEgevuse KORRALDAMINE

4.1 Lütseumi tunniväline ja kooliväline tegevus

Klassivälise huvitegevuse korraldamine kujutab endast täistsükli ning arvestab kõiki kavandamise tasandeid:

- kavandamine juhtkonna tasemel;
- kavandamine klassijuhatajate ja lütseumi abiteenistuste tasemel;
- kavandamine ainesektsioonides;
- kavade ühine korrigeerimine;
- üksikute ürituste kavandamine;
- ürituste läbiviimine ja analüüs;
- kokkuvõtete tegemine;
- edasise töö parendamiseks ettepanekute tegemine.

Klassivälise tegevuse kavandamisel lütseumis arvestatakse riikliku õppekava nõudeid. Pädevuste kujundamine toimub eriliigiliste tegevuste käigus, millega kindlasti kaasneb sotsialiseerumine, mis väljendub lütseumi osalemises Eesti-sisestes ja rahvusvahelistes projektides.

Üldpädevuste kujundamisele suunatud ürituste läbiviimine toimub lütseumis kinnitatud korra alusel.

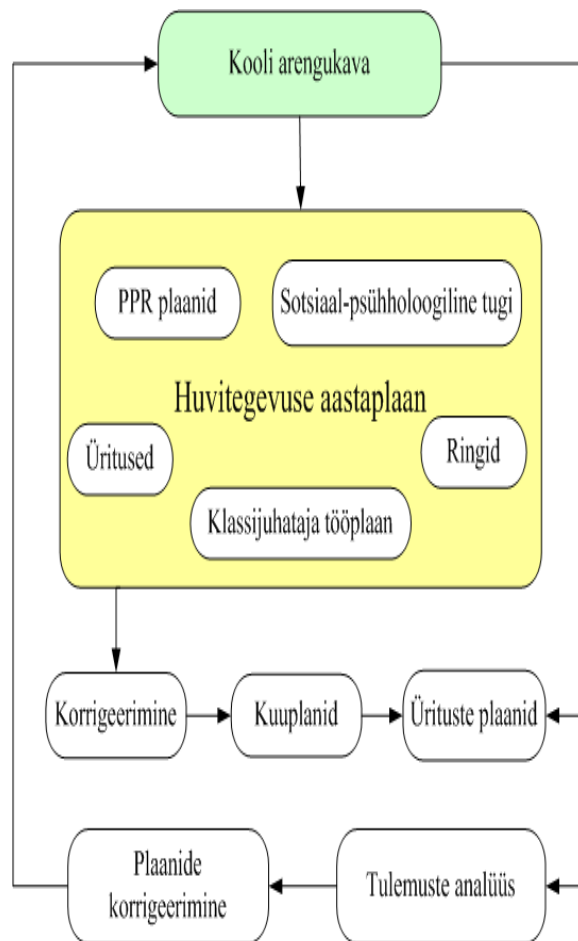
Kasvatustegevus on lütseumis korraldatud lütseumi direktori ja õppenõukogu kinnitatud kasvatustegevuse plaani alusel.

Klassiväline tegevus realiseerub läbi:

- klassivälise ürituste (pühad, arendavad mängud, konkursid, viktoriinid jne) läbiviimise;
- klassijuhatajatundide läbiviimise;
- osalemise ülekoolilistes, ülelinnalistes, üleriigilistes ning rahvusvahelistes üritustes;
- huviringide tegevuse.

Huviringide tegevuse eesmärk on suurendada huvi õppeainete vastu, kasutades mängulisi meetodeid, luues erilist õhkkonda õppetöös ning tingimusi õpilaste loominguliseks eneseväljenduseks. Huviringi aastase töökava koostab ringijuht. Kontrolli teostavad direktori asetäitja õppe- ja kasvatusalal ning huvijuht analüüsides tööd huviringi päeviku alusel.

Õppimine muusika-, kunsti- või spordikoolis võib õpilase vanema ja direktori vahelise kokkuleppe alusel olla arvestatud õppimisena kooli õppekava alusel, kui see tagab kohustuslike õpitulemuste saavutamise. Selliste õpilaste puhul toimub õppetöö individuaalse õppekava alusel, kus sätestatakse õppimise tingimused ja eeldatavad tulemused.

4.2 Projektitegevuse korraldus

Õppeprojekt on õpilaste ühine õpi-, loov- ja mänguline tegevus, millel on ühine eesmärk, kooskõlastatud meetodid ja tegevusviisid ning mis on suunatud ühise tulemuse saavutamisele teatud, projekti osavõtjate jaoks olulise probleemi lahendamisel. Õppeprojekt on peamiseks õpilaste õpitegevuse vormiks projektimeetodi raames.

Ülekoollise ja koolidevahelise projektitöö kavandamise ja korraldamise põhimõtete väljatöötamisel lähtub Tallinna Vene Lütseumi pedagoogiline kollektiiv lütseumi arengukavast, riiklikest õppekavadest, lütseumi hoolekogu ja kollektiivi ettepanekutest, arvestades kooli spetsiifikat ja traditsioone, õpilaste ja vanemate huvisid ja vajadusi.

Projektitegevuse korraldamise eesmärkideks on:

- a lütseumi õppe- ja kasvatustegevuse toetamine;
- b klassivälise ja huviringide tegevuse toetamine;
- c õpilastele võimaluste andmine nende loomingulise potentsiaali maksimaalseks arendamiseks;
- d õppeaines omandatud pädevuste rakendamine lõimingu põhimõtete alusel;
- e õpilaste orienteerimine püstitatud eesmärgi saavutamisele;
- f põhiliste kõlbluspõhimõtete arendamine õpilastel: vastastikune abistamine, kohusetundlikkus, vastutus tehtud otsuste eest;
- g õpilaste suhtluspädevuse arendamine;
- h õpilaste motiveerimine uute teadmiste hankimisele.

Ülekoollise ja koolidevahelise projektitegevuse kavandamine lähtub alljärgnevatest põhimõtetest.

1. Seotus õppekavaga:
  - projektid on seotud lütseumi õppe- ja kasvatustegevuse eesmärkidega;
  - osalemine erinevates projektides, aineolümpiaadides, konkurssides, võistlustes on lütseumi õppe- ja kasvatustegevuse lahutamatu osa.
2. Vabatahtlikkus:
  - osalemine tunnivälises tegevuses põhineb õpilaste vabal tahtel.
3. Osalemise kohustuslikkus:
  - osalemine projektis, mida viiakse läbi õppetundide ajal on õpilastele kohustuslik.
4. Osalemise otsuse kooskõlastatud tegemine:
  - otsuse õppeainealase projekti läbiviimise kohta teeb õpetaja ning kooskõlastab selle kolleegidega aineseksioonis, mis kajastub õpetaja töökavas;
  - otsuse osalemise või mitteosalemise kohta üleriiklikes või rahvusvahelistes projektides teeb kooli juhtkond koos projektijuhtide ja aineseksioonide juhtidega.
5. Sihipärane otsimine
  - lõimumine Eesti, Euroopa ja maailma kogukonnaga;
  - õpilaste plaanipärane ja regulaarne osalemine lõimumisprojektides tagatakse partnerite järjepideva otsimise kaudu.

Tallinna Vene Lütseumi projektitegevuse liigid:

1. ainekeskne projekt ehk projekt, mida teostatakse ühe õppeaine raames ning mis mahub klassitunni piiridesse.
Traditsioonilisteks on lütseumi jaoks järgmised projektid: ainenädalad kõikides kooliastmetes, „Minu riik“, „Minu Tallinn“, „Lykaia võitlused“ III kooliastmel ja gümnaasiumis;

2. Ainetevaheline projekt ehk projekt, mis eeldab teadmiste kasutamist kahes või rohkemas õppeaines ning mida sagedamini kasutatakse tunnitegevuse täiendamiseks.
See projektitegevus puudutab kõiki kooliastmeid.
I kooliastmel on traditsioonilisteks projektid: „Minu linn“, „Minu A. S. Puškin“;
II kooliastmel: „Istutame ise metsa“, „Teeme väikese heateo“;
III kooliastmel: „Abistage loomaaeda“, „Turvaline internet“;
gümnaasiumis: osalemine õpilasfirmade tegevuses.
3. Aineteülene projekt ehk projekt, mis ületab kooli õppeainete raame ning mida kasutatakse õppetegevuse täiendamiseks:
I kooliastmel on traditsiooniliseks projekt „Mängime teatrit“;
III kooliastmel ja gümnaasiumis „Tagasi kooli“;
Ülekoolilisteks projektideks on „Minu vanemate töö“, „Edutee“, „Lütseumi nädal“.

Projektitegevuse korraldamise strateegia:

1. iga-aastaselt kavandab iga aineseksioon ühe projekti ühe paralleeli või kooliastme kohta;
2. lähtudes projektide eesmärkidest, ülesannetest, kaalukusest arutatakse õpetajate nõukogu või paralleeli aineõpetajate koosolekul projektide teostamise järjekord ning ajalised raamid;
3. kavandatud paralleeli/kooliastme projektitegevus ning ülekoolilised, koolidevahelised, üleriiklikud, regionaalsed, ülelinnalsed ning teised koolitegevusega seotud projektiüritused kantakse lütseumi tegevuse üldkavasse ning projekte teostatakse vastavalt kinnitatud korrale ja ajakavale;
4. projekti korraldamine, projektimeeskonna kinnitamine, projektijuhi määramine vormistatakse lütseumi direktori käskkirjaga. Suuri rahalisi kulutusi eeldavad projektid kooskõlastatakse Lasnamäe linnaosa valitsusega.

Sõltuvalt muutustest väliskeskkonnas, järgmisteks aastateks lütseumile seatud eesmärkidest ja ülesannetest ning Tallinna Vene Lütseumi õpilaste ja töötajate huvidest võivad projektitegevuse suunad muutuda.

4.3 Kutsesuunitlustegevus

Lütseumi mitmekülgne õppe- ja kasvatustegevus on suunatud õppekava peamise sihi saavutamisele, st „et õpilased leiaksid endale huvi- ja võimetekohase tegevusvaldkonna, millega siduda enda edasine haridustee“.

Sellega seoses on Tallinna Vene Lütseumi kutsesuunitlustegevus suunatud sellele, et õpilane:

- a) mõtestaks enda huvid, võimed ja oskused, mis võimaldab kujundada adekvaatse enesehinnangu selles, mis puudutab tulevast elukutset;
- b) tutvuks erinevate kutsealade ja -valdkondadega, omandaks teadmisi tööseadusandlusest, hariduslikest võimalustest, tööturu ja kohaliku majanduskeskkonna üldistest suundumustest, kasutaks vastavat teavet karjääri planeerimisel;
- c) arendaks otsustamise ja sihiseadmise oskusi, võttes teadlikult vastutust kutseala valiku eest.

Kutsesuunitlustegevuse järjepidevuse alusteks on järgmised tegevused:

1. I ja II kooliastmel antakse õpilastele huviringi- ja seksioonitegevuse kaudu võimalus „panna ennast proovile“ erinevates valdkondades. Paralleelselt sellega leiab kasutust õpetajate pedagoogilise vaatlemise kogemus, täidetakse nn õpilaste arengukaarte.

- Klassijuhatajad viivad läbi temaatilise klassijuhataja tunde, kus õpilased saavad kutseuunitlusosalast teavet.
2. III kooliastmel lisandub eritasemelise õppe süsteem ning kohustus osaleda mõnes praktilises või loomingulises tegevuses, mis võimaldab õpilastel koos vanematega valida õpilase võimetele ja huvidele vastav haridustee. III kooliastme ja gümnaasiumiõpilastega ja nende vanematega peetavad arenguvestlused on suunatud huvide ja eelistuste väljaselgitamisele. Koolipsühholoog testib õpilasi ning nõustab neid tulevase kutse valiku ja omandamise küsimustes. Alates 9. klassist viiakse sisse karjääriõpetuse kursus, mille raames õpilased saavad teavet tööturu suundumustest, edasiste õpingute võimalustest, õige enesemääratlemise alustest. Selle tulemusena toimuvad iga-aastaselt kutseuunitluskomisjonis sisulised vestlused põhikooli lõpetajatega nende kutse-eelistuste ja edasise haridustee teemal.
  3. Lisaks punktides 1 ja 2 kirjeldatule teevad gümnaasiumiõpilased vastutusrikka otsuse õppesuuna ja valikkursuste valiku osas. Paralleelselt sellega areneb koostöö partneritega, kooli kutsutakse erinevate erialade ja kõrgkoolide esindajaid. Oma õpinguid lütseumis lõpetavad õpilased uurimusliku loovtöö koostamisega teemal „Karjääri planeerimine. Kutsealaste perspektiivide isiklik SWOT-analüüs“.
  4. Kõiki kooliastmeid hõlmavad pikaajalised projektid „Minu vanemate töö“ ning „Edu tee“, kus vanemad ja kutsetegevuses edukad inimesed tutvustavad õpilastele oma kutsevaliku etappe, töö eripära ja eduvõit erinevates töövaldkondades. Õppekäigud ettevõtetesse ning asutustesse, osalemine üleriiklikes projektides „Tagasi kooli“, „Töövarjupäev“, „Teeviit“, „Ettevõtluspäev“ jne laiendavad lütseumi õpilaste kutsevalikualast silmaringi.
  5. Pärast kooli lõpetamist töö jätkub. Jälgitakse lõpetajate kõrgkoolidesse astumise statistikat, aktiivselt hangitakse tagasidet vilistlaste saavutustest ja raskustest edasisel haridusteel. Selle teave alusel korrigeeritakse lütseumi kutseuunitlustegevust ja selle kavandamist, viiakse sisse uusi kursusi.

5. HARIDUSLIKE ERIVAJADUSTEGA ÕPILASTE ÕPPETEGEVUSE JUHTIMISE JA KORRALDAMISE PÕHIMÕTTED

1. Tallinna Vene Lütseumi pedagoogiline kollektiiv püüdleb selle poole, et luua hariduslike erivajadustega õpilastele optimaalsed õppetingimused.
2. Klassijuhatajad ning aineõpetajad jälgivad HEV-õpilaste arengut ning seda, kuidas nad tulevad koolis toime ning vajadusel viivad õppeprotsessi õpilase vajadustega vastavusse.
3. Õpilase võimete ja ande maksimaalseks arenguks määratletakse õpilase individuaalsed hariduslikud vajadused, valitakse sobivad õppemeetodid ning rakendatakse diferentseeritud õpet.
4. Lütseum tagab õpilasele, kel tekkis ajutine mahajäämus taotletavate õpitulemuste saavutamises, täiendava pedagoogilise juhendamise tunnivälisel ajal.

Sõltuvalt õpilase hariduslikest vajadustest rakendatakse lütseumis järgmisi meetmeid:

- individuaalse õppekava koostamine (sh andekatele lastele);
- spetsialistide abi: korrektsiooniõpetajad, psühholoog, sotsiaaltöötaja;
- õpilase suunamine korrektsiooniõppe rühma (vanemate nõusolekul);
- vastuvõtt pikapäevarühma (1.–4. klass) (vanemate nõusolekul);
- aineõpetajate täiendav juhendamine (sh andekad lapsed);
- eelpool nimetatud meetmete rakendamisel jälgivad HEV-õpilastega tegelevad õpetajad ja spetsialistid õpilase arengut ning selle tulemusi. Direktor määrab õpilase jälgimiskaardi koostamise ja täitmise eest vastutavad isikud.

6. ÕPILASTE JA VANEMATE TEAVITAMISE JA NÕUSTAMISE KORRALDUS

6.1 Vanemate ja õpilaste teavitamine

Vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse §-ile 16 tagab lütseum õpilastele ja vanematele juurdepääsu teabele, mis puudutab õppe- ja kasvatusprotsessi korraldust, ning nõustamise õppetegevusega seotud küsimustes.

Info peamiste õppeteemade, vajalike õppevahendite, hindamise korraldamise ning kavandatavate ürituste kohta esitatakse õpilasele õppeveerandi või poolaasta alguses.

Õpilaste ja vanemate teavitamine toimub:

1. kooli veebilehe kaudu;
2. eKooli kaudu;
3. lastevanemate koosolekutel;
4. päeviku kaudu;
5. individuaalsetel kohtumistel;
6. e-posti või telefoni teel, klassiblogi kaudu.

Kooli veebileht on õppeasutuse ametlikuks teabeallikaks vanemate, õpetajate, kooli juhtkonna ning õpilaste jaoks.

Kooli veebileht tagab vanematele, õpilastele ja teistele asjast huvitatud osapooltele alljärgneva teabe avatuse ja kättesaadavuse:

- lütseumis kehtivad põhimäärused ja muu dokumentatsioon;
- õpilaste õigused ja kohustused, mis on sätestatud kooli sisekorra eeskirjas ning esitatud õpilaste päevikutes;
- kooli vastuvõtutingimused, tunniplaan, huviringide töö ajakava, konsultatsioonide ajakava;
- teave võimalustest õppida Tallinna Vene Lütseumi gümnaasiumisosas;
- kooli metoodika- ja kasvatusalane töö;
- uudised.

eKool on õpetajatele, kooli juhtkonnale, õpilastele ja vanematele mõeldud veebilisa, mis võimaldab:

- õpilastel saada teavet oma saavutuste, puudumiste ja koduste ülesannete kohta;
- vanematel leida huvipakkuvat infot: kuidas möödus lapse päev koolis, milliseid hindeid ta sai, milliseid kommentaare hinnete lisasid õpetajad, kas on oodata ekskursiooni või teatri külastamist, millal toimub järgmine lastevanemate koosolek;
- õpetajatel kanda e-kooli tunnid, nende kirjeldused, hinded ja nende kommentaarid, kodused ülesanded, kontrolltööd, märkused.

eKool kogub infot, mida sisestavad erinevad õpetajad, luues sellega kooli juhtkonnale, õpetajatele ja vanematele koolielu tervikliku pildi, luues aluse põhjendatud otsuste tegemiseks.

2011. aastast toimub eKooli kaudu õpilaste tundidest puudumiste fikseerimine ja arvestamine ning lapsevanem (seaduslik esindaja) on kohustatud eKooli kaudu teatama esimesel päeval õpilase puudumise põhjuse.

Lastevanemate koosolekud on lütseumi juhtkonna, pedagoogide ja klassijuhatajate töö tähtsamaid töövorme suhtlemisel õpilase perega.

Lastevanemate koosoleku funktsioonid:

- vanemate teavitamine kooli õppe- ja kasvatusprotsessi sisu ning meetoditest (ülevaade kasutatavatest õppekavadest, õppemeetoditest, informeerimine tunnivälistest üritustest, konsultatsioonidest, huviringidest jne.);
- vanemate psühholoogiline ja pedagoogiline harimine, mis väljendub vanemate informeerimises konkreetsest eakohastest iseärasustest, edukast koostööst lastega jne.
- vanemate kaasamine koostegevustesse lastega (tunnivälised üritused – konkursid, ekskursioonid, õppekäigud jne.);
- korralduslike küsimuste koos lahendamine.

Lastevanemate koosolekud toimuvad vähemalt kolm korda aastas ning nendel osalemine on kohustuslik.

Ülekoollised lastevanemate koosolekud toimuvad vähemalt kaks korda aastas, s.o õppeaasta alguses (septembris või oktoobri alguses) ning lõpus (aprillis või mais) ning vanemad saavad seal alljärgnevat teavet:

- lütseumi uute alusdokumentide kohta;
- lütseumis kehtiva sisekorra kohta;
- haridusvaldkonna normatiivaktide kohta;
- lütseumi töö põhisuundade kohta;
- lütseumi ülesannete ja töö tulemuste kohta.

Ülekoollisel lastevanemate koosoleku teavitab kooli juhtkond 9. ja 12. klassi õpilaste vanemaid põhikooli lõpetamise tingimustest, gümnaasiumis õpingute jätkamise tingimustest ning kõrgkoolidesse sisseastumistingimuste kohta.

Klassi lastevanemate koosolekul arutatakse selle klassi tähtsamaid õppe- ja kasvatustegevuse küsimusi ja ülesandeid, kavandatakse kasvatustööd, määratakse kooli ja pere tõhusa koostöö viisid ja meetodid, tehakse kokkuvõttes tehtud tööst.

E-post, telefon, klassiblogi on vanemate teavitamise lisavahendid:

- e-posti kaudu teatab klassijuhataja muudatustest kooli sisekorras, edastab infot klassi, kooli ja koolivälise ürituste kohta, annab vanemale konfidentsiaalset teavet tema lapse kohta;
- telefon on erakorraline teavitamisvahend, mida suuremal määral kasutavad vanemad (seaduslikud esindajad), et edastada vajalikku teavet lapse kohta. Äärmisel juhul kasutab seda klassijuhataja, et uurida õpilase puudumuse põhjuseid tunnis, klassivälisel või koolivälisel üritusel või erakorralise sündmuse juhul;
- klassiblogi on õpilaste, õpetajate ja vanemate ühtne inforuum.

Klassiblogi täidab järgmisi funktsioone:

1. tagasiside vahend suhtlemisel õpilastega;
2. tagasiside vahend suhtlemisel vanematega;
3. õppeprotsessi infotugi.

Individuaalsetel kohtumistel on vanemal (seaduslikul esindajal) õigus saada teavet oma lapse kohta, s.o tema saavutustest, individuaalsetest vajadustest; koos klassijuhatajaga (aineõpetajaga, psühholoogiga, sotsiaaltöötajaga, korrektsiooniõpetajaga, juhtkonna liikmega) saada nõuandeid, koos välja töötada õpilase arendamise strateegia.

Õpilase päevik

Päevik on kohustuslik I ja II kooliastme õpilastele. Päevik on tagaside vahend lütseumi (juhtkond, aineõpetajad, klassijuhatajad) ja õpilase, lapsevanema vahel. Eelneva kokkuleppe alusel kannab aineõpetaja dubleerivalt eKoolist päevikusse vanemale vajaliku info. Vanemal on samuti õigus ja võimalus jätta teateid õpetajale, teatada õpilase õppetööst, klassi- või koolivälisest üritusest puudumise põhjuse.

Päeviku kaudu võib saada järgnevat teavet:

- infot lütseumi kohta;
- Tallinna Vene Lütseumi õppetöö korralduse ja sisekorra kohta;
- lütseumis kehtestatud hindamise korralduse kohta;
- tundide ajakava kohta;
- kontrolltööde ajagraafiku kohta;
- aineõpetajate konsultatsioonide ajagraafiku kohta;
- tähtsamate klassi-, kooli- ja koolivälise ürituste kohta.

Õpilase suhtes individuaalse õppekava või mõjutamisvahendite rakendamise vajadusel teavitab klassijuhataja sellest vanemat eKooli, e-posti, telefoni kaudu või individuaalse kohtumise käigus. Vanemat (seaduslikku esindajat) kutsutakse lütseumisse individuaalse töökavaga tutvumiseks ning vajalike dokumentide allkirjastamiseks.

6.2 Õpilaste ja vanemate nõustamine

Vanemate nõustamine õpilaste arengu toetamiseks teostatakse järgmistel viisidel:

1. arenguvestlus, mida klassijuhataja viib läbi õpilasega ja tema vanemaga (seadusliku esindajaga) eesmärgiga välja selgitada õpilase tugevad ja nõrgad küljed ning kavandada edasist tegevust (arenguvestluste läbiviimise kord);
2. vestlus kooli psühholoogilise tugisüsteemi esindajatega;
3. vanema ja õpilase individuaalne vestlus aineõpetajaga, et välja selgitada nõrga õppeedukuse põhjused ning vajadusel teha otsus õpilase edasise toetamise kohta;
5. vanema, õpilase individuaalne vestlus klassijuhatajaga;
6. aineõpetajate konsultatsioonid.

Arenguvestlus

Lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse §ist 37 lg 3, korraldatakse õpilase arengu toetamiseks temaga koolis vähemalt üks kord õppeaasta jooksul arenguvestlus, mille põhjal lepitakse kokku edasises õppes ja arengu eesmärkides.

Arenguvestlusel osalevad õpilane, klassijuhataja ja piiratud teovõimega õpilase puhul vanem. Kui kool ei ole saanud koolikohustusliku õpilase vanemaga kontakti, et leppida kokku arenguvestluse aeg või vanem ei ole teistkordselt ilmunud arenguvestlusele kokkulepitud ajal, teavitab kool sellest õpilase elukohajärgset valla- või linnavalitsust, kes korraldab vajaduse korral lapse õiguste kaitsmiseks vajalike meetmete rakendamise. Vajaduse korral kaasatakse ka teovõimelise õpilase vanem, kui õpilane on andnud selleks nõusoleku, teisi koolitöötajaid, tugispetsialiste ning õpilase elukohajärgse valla- või linnavalitsuse esindajaid.

Arenguvestlus on regulaarne, hästi ette valmistatud vestlus, mille käigus arutatakse õpilase tulevikuplaane ja pädevuste kujundamise võimalusi ning lepitakse kokku järgmise perioodi suhtes.

Arenguvestluse eesmärgid:

- aidata õpilast tõsta oma enesehinnangut ning kujundada temas eneseväärikust;
- aidata õpilast tema saavutuste, õppeedukuse ja käitumise analüüsimisel ja hindamisel;

- õpilase eneseanalüüsi kaudu hinnata kasvatuslikest eesmärkidest tulenevaid ja õppekavas määratletud pädevusi;
- leppida kokku eesmärkides järgmisele perioodile;
- aidata õpilast järgmise perioodi tegevuskava koostamisel, et ületada võimalikus raskused ning aidata kaasa õpilase võimete arendamisel;
- luua ning säilitada head suhted lütseumi ning õpilase ja vanema vahel.

Arenguvestluste korraldamist käsitletakse üksikasjalikumalt dokumendis „Kooli arenguvestluste läbiviimise kord“.

Sotsiaalpsühholoogiline tugisüsteem

Vanemate ja õpilaste nõustamine sotsiaalpsühholoogilise tugisüsteemi raames toimub kinnitatud töökava alusel, mis leidub kooli veebilehel ja infotahvil. Ürituste aastaplaani kinnitab lütseumi direktor.

Tegevuse põhisuunad

1. Õpilaste ajakohase arengutaseme väljaselgitamine erinevatel õppe etappidel.
2. Õpi- ja arenguraskustega õpilaste abistamine (koolis töötavate spetsialistide kutseoskuste raames).
3. Tingimuste loomine õpilaste arenguks ja pädevuste kujunemiseks.
4. Tingimuste loomine õpilase arengu meditsiiniliste, sotsiaalsete, psühholoogiliste ja pedagoogiliste probleemide lahendamiseks.
5. Täiskasvanute ja laste nõustamine arengu, õpetuse ja kasvatus küsimustes.
6. Kujundamine õpilastes positiivseid hoiakuid ühiskonna, õppimise, töö, inimeste, iseenda, ühiskondlike normide ja seaduste suhtes.
7. Perele lapse kasvatamisel kvalifitseeritud pedagoogilise abi osutamine.
8. Üksikasjalik info sotsiaalpsühholoogilise tugisüsteemi töökorralduse kohta on esitatud vastavas korras nr 7.

Õpilase, vanema individuaalne vestlus aineõpetaja ja/või klassijuhatajaga

Vanematel ja õpilastel on võimalus tulla eelneva kokkuleppe alusel individuaalsele vestlusele aineõpetaja ja/või klassijuhatajaga, et:

- saada objektiivse info õpilase ainealasest õppeedukusest;
- selgitada välja madala õppeedukuse põhjused, koostada ühiste tegevuste kava;
- saada teavet õpilase nii nõrkade kui ka tugevate külgede osas.

Aineõpetaja konsultatsioon

Lütseumi õpilastel on võimalus saada täiendavat ainealast nõustamist.

Iga õppeaasta alguses kinnitab lütseumi direktor iganädalaste konsultatsioonide ajagraafiku kõikide klasside õpilastele kõikides õppeainetes.

Ajagraafik on kooskõlas tunniplaaniga, riputatud üles kooli veebilehel, infotahvil ja eKoolis ning märgitakse ka õpilase päevikus.

Konsultatsioonide eesmärgid:

- õpilase ainealane abistamine;
- andekate lastega töötamine;
- individuaalsete probleemide lahendamine aineõppes (vajakajäämised teadmistes, õpitava teema mittemõistmine, õpilase õppetööst puudumine jne);
- arvestuslike tööde täitmine, arvestuslike hinnete parandamine.

7. ÕPPEKAVA TÄITMISE MONITOOING JA ÕPPEKAVA UUENDAMINE

Pärast lütseumi arengukava ja kooli õppekava koostamist muutub juhtimise keskseks funktsiooniks lütseumi tegevuse monitooring. See sisaldab kavade täitmise monitooringut, mille alusel saab teha õigeaegseid otsuseid. Sel eesmärgil püüab kooli juhtkond kasutada sihtide ja eesmärkide seadmisel kasutada SMART põhimõtet: eesmärgid peavad olema mõõdetavad, saavutatavad ja ajaliselt konkreetsed, mis võimaldab kasutada kontrollikontuuri ning vajadusel viia sisse korrektsioone.

7.1 Õppekava täitmise monitooring

Monitooringut teostatakse kindlas järjekorras:

1. Enne õppeaasta algust teostavad õpetajat õppekava alusel töö kavandamise, mis näitab seda, kuidas õppekava õpetaja juhtimisel rakendatakse. Töökavad kinnitab lütseumi direktor kaks korda aastas: augusti viimasel nädalal ning jaanuari esimesel nädalal.

Lütseumi õpetajate jaoks kohustuslik töökava vorm sisaldab:

- teemasid ja alateemasid;
  - kasutatavaid õppemeetodeid;
  - õppetegevuse liike ja vorme;
  - õppele diferentseeritud lähenemise vormide ja meetodite kasutamist;
  - hindamise viise.
2. Kogu õppeperioodi vältel kogutakse õpetajatelt infot õppekava täitmise kohta koos ettepanekutega, mis puudutavad töö kvaliteedi parandamiseks ja eesmärkide saavutamiseks vajalikke konkreetseid meetmeid:
    - aineõpetaja ja klassijuhataja analüüs (veerandi lõpus);
    - töö eneseanalüüs (õppeaasta lõpus).
  3. Õpilaste arvamuste arvestamiseks õppe- ja kasvatustegevuse korraldamisel kasutatakse:
    - õpilaste rahuloluküsitlusi võrdluses samalaadsete õpetajate küsitlustega (iga-aastaselt mais);
    - õpilasomavalitsuse, lütseumi vilistlaste SWOT-analüüs (iga-aastaselt aprillis);
    - jooksvad küsitlused kindlates küsimustes (vähemalt 3–5 korda aastas);
    - sotsiaalsühholoogilise tugisüsteemi korraldatavad koolimotivatsiooni uuringud (kord aastas).
  4. Õppeaasta lõpus toimuvatel kokkuvõtvatel juhtkonna ja ainesektsioonide nõupidamistel analüüsitakse nii õppekava täitmise kvaliteeti tervikuna ja paralleelide lõikes kui ka õpetajate ja ainesektsiooni tegevust ning arutatakse töökavade korrigeerimise vajadust järgmiseks õppeaastaks.

7.2 Õppekava uuendamine

Lütseumi õppekava ei ole staatiline, vaid pidevalt uuenev dokument.

Muutmise põhjusteks on:

1. Eelpool kirjeldatud lütseumi sisehindamise monitooringusüsteem ning õppetöö tõhususe analüüs on teguriteks, mille alusel muudetakse õppeainete õppimiseks vajalike tundide arvu, teemade õppimise sügavust ja järjekorda, korralduslikke tegureid jne.

2. Personali, füüsilise õppekeskkonna, infotehnoloogiate, õppemetoodikate areng ning uute õppemetoodiliste materjalide tekkimine põhjustab õpetajates soovi proovida omandatud teadmisi praktikas;
3. Õpikute ja õppevahendite uuendamine sunnib õpetajat korrigeerima õppeteemade ajalist ja sisulist käsitlemist.
4. Väliskeskkonna (haridussüsteemi, kõrgkoolidesse sisseastumise tingimuste, tööturu) muutumine põhjustab ka õpilaste ja vanemate soovide muutumist.
5. Muutused seadusandluses.

Muutmise kord:

1. Vajalikud muudatused teeb kooli nõukogu. Enne kinnitamist kõik muudatused kooskõlastatakse õppenõukogus ja õpilasesinduses.
2. Kõik muudatused kinnitab erakooli pidaja. Kümne tööpäeva jooksul nende kinnitamisest arvates esitatakse need Haridus- ja Teadusministeeriumile registreerimiseks.